MANIFEST GOSPODARKI ZOPTYMALIZO

S y l w e s t e r F i e t

Model gospodarczy oparty na potencjale naul

Nowa Ekonomia – Gospodarka Zoptymali

Wprowadzenie

Działalno\ć ludzką mo}na nazwać ró}nymi terminami: e
logistyka stadna itd. To kwestia drugorzędna ograniczają
istotą zagadnienia to fakt, }e jako istoty inteligentne nie
spontaniczne (np. wolny rynek), ale mo}emy (i robimy t
rzeczywisto\ć. Kreacja mo}e być ró}na pod względem ja
(rozumiana jako działanie intencjonalne i zaplanowane)
nam jako ludzko\ci najlepiej, ale mo}e być to tak}e krea
naturalnego atrybutu człowieka, jakim są nasze funkcje p
Z tego względu lepiej jednak nazywać człowieka Homo s
To powszechny rozwój edukacji oraz inwestycje w szerol

intencjonalne i zaplanowane przyniosły ludzko\ci wykła
i dobrobyt. Zrobiły to w większym stopniu ni} spontanic
umniejszając. Co więcej, człowiek, będąc istotą inteligen
docelowo na działania intencjonalne w większym stopniu
intencjonalno\ć zwłaszcza wraz z rozwojem technologicz
tym procesom (w tym wolnemu rynkowi). Człowiek doce
stechnologizowaną i kreowaną rzeczywisto\ć, którą będz
musiał samodzielnie korygować.
Jak doskonale wiemy, procesy spontaniczne nie lubią ko
Mo}na paradoksalnie stwierdzić, }e człowiek dzięki swej
zniekształca wolny rynek, który jest mechanizmem spont
Dlatego w przyszło\ci siłą rzeczy będziemy mieć coraz m
(w zasadzie to ju} dzi\ się dzieje), a coraz więcej stechno
jako taki nie anihiluje, ale najprawdopodobniej stanie sie
Fakt, }e procesy gospodarcze są bardzo skomplikowanym
lub niemo}liwym do odtworzenia przez człowieka, nie zn
ani na jego duplikację przez np. sztuczną inteligencję. Dz
z odpowiednio mocno rozwiniętą inteligencją potrafimy
lepsze z punktu widzenia naszej u}yteczno\ci od procesó
Dzięki transportowi lotniczemu potrafimy przemieszczać
dystansach. Umo}liwił nam to samolot – efekt ludzkich z
elementów samolotu odpowiedzialna za siłę no\ną jest d
w jakie zostały wyposa}one ptaki, to ludzki wynalazek sw
wielkich odległo\ci w relatywnie krótkim czasie) bije ten
Zło}ono\ć procesów gospodarczych, mimo ich prostej id
i usług od wytwórcy do konsumenta, w du}ej mierze wyn
łańcuchów dostaw. Dzieje się tak dlatego, }e wytwarzani
wieloetapowym, uzale}nionym od współpracy licznych p
w produkcji relatywnie wąskiego spektrum asortymentu
Produkcja bardziej skomplikowanych dóbr np. samolotu
na du}ym obszarze geograficznym i siłą rzeczy powoduje

logistyczne, tak}e dla gospodarki.
Rzecz w tym, }e nie musi tak być w przyszło\ci, a zwięks
wytwórczych poszczególnych podmiotów gospodarczych
i automatyzacji, znacząco zredukuje łańcuch dostaw oraz
od ucią}liwo\ci logistycznych. Nale}y wręcz stwierdzić,
tym bardziej z natury rzeczy mniej skomplikowane stają
które to w głównej mierze powodują zło}ono\ć oraz eme
To tylko jeden z przykładów na to, jak uwa}ane za wcze\
postępowi nauki i ludzkim zdolno\ciom poznawczym, st
na du}ym stopniu ogólno\ci, mo}na wnioskować, }e te p
wszystkich skomplikowanych zagadnień. Warunkiem do
w centrum uwagi nie zysku, lecz szeroko rozumianej nau
potencjałowi intelektualnemu.
Je\li uwa}nie rozejrzymy się dookoła, to zauwa}ymy, }e
ju} dla nas naturalna – ogólne warunki }ycia np. mieszka
czy }ywieniowe (uprawa rolnictwa), zasiedlenie wysokic
skomplikowane zabiegi medyczne, transport, wysokie te
inteligencja i niezliczona ilo\ć aspektów związana z rozw
rzeczy nawet nie do końca \wiadomie tworzymy nowe p
skalą zło}ono\ci te będące >produktem= natury. Dobry
sztuczna inteligencja, której pewne aspekty, związane z j
samych jej twórców!
Ekstrapolując powy}sze przykłady na kwestie związane z
Zagadką nie jest pytanie, >czy= tylko >kiedy=. Zacho
jakim jest okiełznanie gospodarki (równie} w ujęciu glob
przy u}yciu nowych technologii, mo}na stwierdzić, }e ni
w sensie jako\ciowym. Jest to kwestia bardziej ilo\ciowa
proporcjonalnie do innych wyzwań po prostu więcej czas
ludzkiej psychiki jest sceptycyzm i brak wyobra{ni oraz
który nas samych często zaskakuje, zapewne z powodu o
Historyczna i odwieczna chęć człowieka do wzniesienia s

przez wieki klasycznym przykładem utopii, najlepiej to o
Wbrew ró}nym opiniom, bazującym na samolubnym gen
egoizmem, człowiek jako bardzo skomplikowana struktu
zdolny jest tak}e do zachowań altruistycznych i to nie ty
poziomie stadnym, co więcej w sposób systemowy. Przyk
system podatkowy czy \wiadomo\ć dobra wspólnego ora
abstrakcyjnych postaw, niemających swoich odpowiedni
rozwoju pozwala równie} zrozumieć, }e \wiat jest bardz
z tych systemowych, altruistycznych zachowań potrafi w
ogólną korzy\ć.
Bez wykorzystywania zdolno\ci poznawczych, same proc
rozumiana ekonomia ludzkich zachowań) w kontek\cie r
w zasadzie równaniem o sumie zerowej. Widzimy to na p
które pozbawione naszego poziomu rozwoju, zachowując
w stanie od początku swojego istnienia przez miliony lat
Nie ewoluują w sensie funkcjonalnym tak szybko jak lud
Dlatego potrzebujemy podej\cia bardziej skoncentrowan
i zmaksymalizowanym wykorzystaniu potencjału naszych
wyłącznie na rozwiązaniach stricte gospodarczych i ekon
mogą być celem samym w sobie, lecz jednym ze \rodków
być rozwój cywilizacyjny i szeroko rozumiany dobrostan
nadaje się lepiej ni} nasze zdolno\ci kognitywne i szerok
Kluczową zasadą, którą nale}y zrozumieć w gospodarce,
zjawiskiem naturalnym i spontanicznym, to nie jest on k
Człowiek, choć niewątpliwie pochodzi od natury, to jedn
i podejmowane wszelkiego rodzaju decyzje w ujęciu stat
przeciwieństwie do reszty gatunków. Będąc istotą inteli
lecz podejmuje działania intencjonalne, czyli niespontan
takiego funkcjonowania mają fundamentalne znaczenie!
sobie jeden z najistotniejszych, je\li nie najistotniejszy bł
posadowionej na paradygmacie wolnego rynku.

Zasada ta brzmi: Naturalna asymetryczno\ć działań człow
w sprzeczno\ci z liniowym charakterem zało}eń ekonom
które rządzą tymi zało}eniami), w tym wolnego rynku, w
kontroli nad pewnymi procesami ekonomicznymi w spos
technologii, powstających dzięki nauce, czyli mocno rozw
w celu redukcji niepo}ądanej inercyjno\ci cechującej kla
negatywnych skutków m.in. wolnego rynku).
Koncepcje kapitalistyczne, feudalne, czy socjalistyczne/k
lub bardziej nieracjonalne i opresyjne i jako takie są ema
emocji. Wszystkie te koncepcje, choć mocno zantagonizo
rzecz – są przede wszystkim celem samym w sobie, skupi
gospodarki, jakim jest wytworzone dobro, zamiast stosow
i w konsekwencji bardziej efektywnej. Dlatego potrzebna
ni} na poziomie wytwarzania dóbr oraz ich dystrybucji.
wytwarzania tych dóbr, koncentrującej się na korzy\ciac
Człowiek jako istota rozumna, dysponująca w naturze na
dobrostanu swojego gatunku, czyli inteligencją, zarówno
i społecznym, powinien przede wszystkim skupiać się na
z narzędzi po\rednich, tracąc przy tym energię, czas i za
wyłącznie na dystrybucji dóbr i zyskach jednostkowych,
na tym wszyscy. Nie wykorzystując zasobów intelektualn
strategii wytwarzania tych dóbr – analizy ich jako\ci, og
wykorzystywania zasobów niezbędnych do ich produkcji
ograniczenia rozwojowe.
Brak odpowiedniej strategii powoduje, }e stajemy się zak
degradacji \rodowiska naturalnego, marnotrawienia cen
dóbr o okre\lonym terminie przydatno\ci, ponieważ mus
i więcej, }eby zagwarantować zysk finansowy i zatrudnie
Warto\cią nadrzędną powinien być rozwój całej cywiliza
jest racjonalne i najbardziej wszystkim się opłaca – co na
Je\li postawimy sprawę w ten sposób, to mo}na zauważ

porządkom społeczno-gospodarczym jest bli}ej do siebie
się na potencjale intelektualnym/naukowym w imię dob
Gospodarki koncentrujące się na samej produkcji dóbr, i
się siłą rzeczy nie będą zaanga}owane w łatwą ich dostę
stało w sprzeczno\ci z ich celem i interesem.
Jako }ywe istoty i >konsumenci= tlenu nie interesuje n
komunistyczne, czy feudalne. Dla ludzi najwa}niejszą wa
Jest go na tyle du}o, }e dla ka}dego starczy i na szczę\ci
społeczno-ekonomicznych, nie musi dzięki temu się anga
słu}y wszystkim, poniewa} mo}emy spokojnie egzystowa
}e je zu}ywamy w ramach kapitalistycznego biznesu, po
Nie ma tak}e zakazu oddychania pełną piersią w ramach
ograniczeń z tytułu poddaństwa wobec feudała, który uz
wszelkich dóbr naturalnych.
Oczywi\cie powietrze jest przykładem dobra dostępnego
darem od natury, ale z drugiej strony symbolizuje prawd
jest tylko drogowskazem dla nas, w którą stronę mo}emy
zysków o wątpliwej jako\ci dla całego naszego gatunku
które przede wszystkim karmią same siebie.
W interesie ka}dego z nas jak i całej społeczno\ci jest ko
jakim jest rozum w sposób skoordynowany, najbardziej e
Sylwester Fiet

MANIFEST GOSPODARKI

ZOPTYMALIZO

Model gospodarczy oparty na potencjale naul

S y l w e s t e r F i e t

2 0 2 3

Spis tre\ci

Rozdział 1

Gospodarka Zoptymalizowana jako model gospoda

1.1 Trzy poziomy gospodarki.....

1.2 Przykłady wykorzystania nauki w gospodarce..

1.3 Zaanga}owanie sektora publicznego.....

Rozdział 2

Mechanizmy rynkowe i natura człowieka .....

2.1 Wolny rynek kontra działania intencjonalne ...

2.2 Dysonans między ekonomią klasyczną i progre

Rozdział 3

Synteza działalno\ci gospodarczej i naukowej.....

3.1 Historyczne etapy tworzenia dobrostanu.....

3.2 Kluczowa rola potencjału intelektualnego.....

3.3 Błędy poznawcze w ocenie status quo.....

3.4 Wnioski i cele do realizacji.....

Wykaz grafik.....
Aneks do Manifestu Gospodarki Zoptymalizowanej
Manifest Gospodarki Zoptymalizowanej
Strona 3
Rozdział 1 – Gospodarka Zoptymalizowan
1.1 Trzy poziomy gospodarki
Gospodarka ze względu na fundamentalną rolę dóbr mat
człowieka, zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i sp
ludzkiej cywilizacji.
Najistotniejszym ogniwem gospodarki nie są stosunki wł
historycznych i ludzkiej natury wywołują największe em
największą uwagę, lecz szeroko pojęta strategia wytwarz
Tymczasem gospodarka na przestrzeni dziejów stała się z
i związanych z nimi licznych, zideologizowanych sporów
(m.in. własno\ć prywatna kontra własno\ć państwowa) c
nieracjonalnym i nieefektywnym \rodkiem do celu, a cza
powinien być rozwój cywilizacji i dobrostan ludzkiego ga
To odpowiednia, czyli zoptymalizowana, a dzięki temu e
na potencjale intelektualnym, a \ci\lej na szeroko rozum
badawczo-rozwojowej, nowych technologiach i nakładac
publicznego w tym zakresie równie} w kontek\cie powst
– oraz uwzględniająca racjonalizm, potrzeby społeczne, c
uwarunkowania \rodowiska naturalnego czy wreszcie sa
głównym kołem zamachowym i kluczem do osiągania do
tym poziomie/etapie gospodarki (POZIOM II na poni}sze
mo}liwo\ci.
Manifest Gospodarki Zoptymalizowanej
Strona 4
Grafika 1 – Trzy poziomy/etapy gospodarki
Zaanga}owanie państwa w tego typu procesy jest istotne

organizacyjnych i finansowych, ale równie} z racji poten
i edukacyjnego. Wa}ne jest jednak, }eby takie projekty b
państwowe na poziomie centralnym i regionalnym, jak i
i partnerstwa publiczno- prywatnego.
Od form współpracy przy realizacji tych przedsięwzięć is
odpowiedniej kultury w społeczeństwie oraz trwałych i d
gospodarki z nauką, nienastawionych wyłącznie na szybk
lecz zmaksymalizowanie efektywno\ci w osiąganiu ogóln

1.2 Przykłady wykorzystania nauki w gospodarce

Gospodarka oparta na zdobyczach nauki nie jest abstrak
lecz sprawdzoną metodą m.in. w Korei Południowej, w k
skoku technologicznego i cywilizacyjnego dzięki zastoso
przedsięwzięć, zaimplementowanych do gospodarki tego
przypadku mogą być przedmiotem dyskusji, to jednak co
praktycznym przykładem, obrania wła\ciwego kierunku.

Innym, bardzo namacalnym i symptomatycznym przykła
z bezpo\redniego zastosowania procesów naukowych w
standard }ycia społeczeństw i ka}dego człowieka był Pro
w ogromnym stopniu wpłynął na rzeczywisto\ć po Drugi
pokój na wiele dziesięcioleci. Mimo czę\ciowo destrukcy
do du}ego skoku technologicznego w cywilnej energetyc
energetycznym, który ma trudny do przecenienia wpływ
Ten przykład doskonale uzmysławia, }e sama gospodarka
gwarantującym najlepsze tempo rozwoju cywilizacyjnego
rynkowych, mimo posiadanego przez człowieka niezbędn
Mechanizmy rynkowe same z siebie nie są w stanie dostr
przedsięwzięć o takim potencjale. Proces wolnorynkowy
naturalnych ograniczeń – w tym ograniczeń finansowych
algorytmu prawa popytu i poda}y. Dlatego cechuje go d

w którym operuje. Zjawisko to nie dotyczy wyłącznie pro
ale równie} o większym stopniu zło}ono\ci, ni} te, które
Za kolejny przykład mo}e posłu}yć Program Apollo, odp
na Księ}ycu, który zaowocował powstaniem lub moderni
technologii, a następnie wykorzystanych w ró}nych bran
Poni}sza grafika obrazuje przewagę inwestycji gospodarc
naukowej nad modelem klasycznym, nastawionym wyłą

Grafika 2 – Porównanie dwóch modeli inwestycyjnyc
1.3 Zaanga}owanie sektora publicznego
Z całą pewno\cią przy konstruowaniu modelu opartego o
odpowiedni balans między fundamentalną kwestią, jaką
i sektor publiczny, a wolno\cią gospodarczą sektora pryw
współpracy i dialogu wszystkich stron oraz kontroli społe
demokracji i poszanowania praw człowieka w odniesieni
Potrzeba tak}e rozwiązań systemowych i kompleksowych
zaanga}owania nauki w gospodarce w skali wielokrotnie
jak równie} wielowymiarowego udziału sektora publiczn
Własno\ć publiczna i prywatna funkcjonują w dychotom
Dobrze odzwierciedlają naturę ludzką, która potrzebuje
na poziomie behawioralnym, gdzie istnieje balans między
Warto jednak mieć na uwadze fakt, }e w coraz bardziej z
przyjmować charakter wykraczający poza klasyczne mod
Poza elementem konkurencyjno\ci równie istotnym jest
Optymalnym rozwiązaniem jest, gdy synteza wszelkich r
skutkuje nie ich kolizją, lecz synergią.

Wbrew intuicji, oprócz powodów stricte humanistycznyc
praktyczne uzasadnienie. Długoterminowo korzystny jest

funkcjonujemy, jest systemem naczyń połączonych z ten
współzale}no\ci, a nowe technologie i dokonania nauko
poprawiają standard }ycia.
Nale}y pamiętać o tym, }e wolno\ć gospodarcza jest bar
w kontek\cie realizacji procesów twórczych i naukowych
w działaniu. Z drugiej strony, procesy inicjowane przez s
publiczno-prywatne mogą gwarantować zwiększanie kon
lepszych wyników finansowych, ale przede wszystkim pr
standardów i jako\ci uzyskiwanych efektów finalnych, p
na rozwój cywilizacyjny w całym jego spektrum, a tym s
i dobrostan całej, ludzkiej populacji.

Rozdział 2 – Mechanizmy rynkowe i natu

2.1 Wolny rynek kontra działania intencjonalne

Nieodłącznym, istotnym i naturalnym elementem gospod
na którym dokonuje się wymiana dóbr za pomocą dobro
zainteresowanymi stronami.
Nie ulega te} wątpliwo\ci, }e ten w istocie prosty algory
wielką rolę w dziejach ludzko\ci i pozytywnie wpłynął n
ze sobą cenne warto\ci takie jak wolno\ć, kreatywno\ć,
oraz wiele czynników motywacyjnych. Jednak jest przed
Jak większo\ć naturalnych mechanizmów obarczony jest
Jego reaktywno\ć, zwłaszcza w \rodowisku ludzkiego be
prawach ni} ten prosty algorytm, paradoksalnie sprawia,
być wyłącznie zaletą.
Aby uzmysłowić sobie cię}ar gatunkowy implikacji wyni
ró}nicy dzielącej człowieka od reszty rzeczywisto\ci, mi
wystarczy obserwacja porównawcza człowieka z pozosta
i zjawiskami lub całymi układami fizycznymi, zachodząc
uwzględnieniem ich fundamentalnego podziału na zacho
Działanie intencjonalne człowieka jest kluczem do zrozu

tym czynnikiem, które potrafi wywrócić wszelkie zało}en
mechanizmów z wolnym rynkiem włącznie.
Manifest Gospodarki Zoptymalizowanej
Strona 8
Intencjonalno\ć, którą cechuje wysoki stopień nieprzewi
na statystykę, oprócz zachowania ludzkiego, jest w zasad
w naturze. Ignorowanie tego fenomenu natury, choćby ju
widzenia siłą rzeczy musi być brzemienne w skutkach i c
pó{niejszych nieporozumień. Mo}e być nawet {ródłem e
poznawczych, m.in. w dziedzinach zajmujących się ekon
Opisywanych tu zagadnień nie nale}y łączyć i mylić z po
równowa}y stany uporządkowane. Procesy gospodarcze
zjawiskami lokalnymi, nacechowanymi bardzo niereprez
i relacjami w odniesieniu do ogólnego ujęcia prawa entr
drugiej zasady termodynamiki.
Zachowanie człowieka oparte na działaniu intencjonalny
przeciwieństwem zachowania innych układów, które cec
uporządkowania, czy zwyczajna losowo\ć zdarzeń. Pona
bagatelizowanych, ale fundamentalnych elementów odró
ludzkie od \wiata zwierząt, choć pewne podobieństwa ku
Nieco upraszczając, \wiat zwierząt funkcjonuje dzięki in
porównać do mniej lub bardziej zło}onych, lecz w miarę
człowieka natomiast jest konglomeratem wielu zło}onyc
o wysokim stopniu uporządkowania, my\lenia abstrakcy
intencjonalnych, charakteryzujących się w swoim ogólny
nieprzewidywalno\ci.
Są to czynniki na tyle diametralnie ró}niące nas od reszt
konsekwencjami wykraczają daleko poza kryteria stricte
znacznie mocniej, ni} mo}na by przypuszczać, bo a} na
To dlatego człowiek tak szybko ewoluuje w swoich zach
od zwierząt, we wszystkich sferach }ycia. Domena gospo

W odró}nieniu od \wiata zwierząt nie opiera się wyłączn
równie} w \rodowisku prawa stanowionego, co w \wieci
jest zjawiskiem bezprecedensowym.
To wa}na informacja, wiele mówiąca nam o naturze ludz
wyemancypowała się od reszty natury, }e wytworzyła co
Nie dotyczy to tylko prawa, lecz cało\ci ludzkiej aktywn
}e naturalne mechanizmy ju} nie wystarczały i człowiek
ram dla swojego gatunku, obejmujących jego funkcjonow
inne naturalne mechanizmy, w tym wolny rynek, mogły
stanowionemu.
Skoro w domenie prawa, to naturalne musiało uznać pry
uzasadnionym staje się twierdzenie, }e w zakresie działa
Okazało się, }e \rodowisko człowieka, cechujące się zach
mechanizm prawa popytu i poda}y mo}e stać się negaty
istoty. Dlatego musi funkcjonować na podstawie prawa s
pozbawionego cech reaktywnych.

W konsekwencji oczywistym faktem powinien być wnios
wypracowania samych mechanizmów gospodarczych o t
strukturze i adekwatnych standardach, aby dostosować j
\rodowiska, które ma obsługiwać.
W coraz bardziej zło}onym, ale i zglobalizowanym \wie
systemem naczyń połączonych, oddziaływających coraz
\rodowisko zamknięte, jakim jest nasza planeta. Mo}na s
ze sobą, poniewa} wyczerpuje się w naturalny sposób jej
poszczególnych podmiotów gospodarczych oraz nowe ob
równie} konkurencyjno\ć.
Poza tym mo}na zaobserwować pewne procesy autodest
komercyjne, niemające nic wspólnego z zaspokajaniem p
na klasę polityczną w celu delegalizacji ró}nych aspektó

o zdrowie ludzi czy ochronę \rodowiska tylko po to, aby
Choć patologiczny, jest to jednocze\nie naturalny proces
zasady działania po linii najmniejszego oporu i kosztów
w swojej strukturze przypomina choroby autoimmunolog
Zjawisko to jest dodatkowo wzmacniane przez naturalny
pokoleń, powiększania kapitału i powstawania coraz wię
obecnych gigantów korporacyjnych. Nietrudno zauwa}y
konkurencyjno\ci, dzi\ paradoksalnie przyczynia się do
paradoksem jest fakt, }e to, co dzięki wolnemu rynkowi
musiało być korygowane przy pomocy instytucji antymo
państwowy.
Mimo działań antymonopolowych rynek przejawia natur
podmiotów, a w niektórych bran}ach wręcz karteli. Przy
więcej zakazów antymonopolowych, lecz ludzka kreatyw
w stanie je omijać. Zjawiska te, w ludzkim \rodowisku sa
istota działająca intencjonalnie i \wiadomie, a więc dział
nad prostym i reaktywnym algorytmem prawa popytu i p
na poziomie ekonomicznym, społecznym czy biologiczny
na poziomie układów fizycznych, dających się opisać jęz
Poni}sza grafika przedstawia ró}nicę między zdarzeniam
a działaniem intencjonalnym, charakterystycznym dla cz

Grafika 3 – Porównanie dwóch układów

W bardzo podobny sposób intencjonalne działanie człow
z finansową stroną gospodarki i wszechobecnym paradyg
opartego na szybkiej stopie zwrotu.
Przed wiekami, gdy rola nauki i jej wpływ na rozwój gos
ograniczony, nie mało to tak du}ego znaczenia, jakie ma
w gospodarce zaczęła szybko wzrastać. W pewnym okres
istotnie znaczący.

2.2 Dysonans między ekonomią klasyczną i progre

Tak jak w wielu układach, w których cele ró}nych eleme
być ze sobą zbie}ne, tak i tu okazało się, }e paradoksalni
głównemu imperatywowi gospodarki, jakim jest zysk fin
bran}om. W ten sposób został osiągnięty punkt zwrotny,
własnym }yciem. Sukcesywnie przestawała odgrywać rol
cywilizacji, dostrzegając w nauce gro{ną dla siebie konk
Od tej pory to nauka stała się synonimem rozwoju i bezp
do uzyskiwania szeroko rozumianego dobrobytu człowie
na osiąganie ogólnych korzy\ci bezwzględnych w makro

uniwersalnych, }e istotnych z punktu widzenia interesu l
technologie, lekarstwa, szczepionki itp. Ekonomia natom
wszystkim {ródłem dostarczania korzy\ci względnych, tz
w relacjach danej osoby czy podmiotu gospodarczego do
mierzonych przede wszystkim kryteriami zysków finans
Procesy gospodarcze oczywi\cie nadal wspierają te nauk
do ogólnego rozwoju cywilizacyjnego, o ile nie kolidują
zyskiem finansowym. Z tego powodu tak bardzo istotna
przez zastąpienie imperatywu ekonomicznego naukowym
Ekonomia finansowa jest dobrym przykładem tego, jak g
mierze mechanizmom spontanicznym, zaczyna dzielić si
tworząc dodatkowo wewnętrzne, strukturalne sprzeczno
społecznie, ale tak}e w wymiarze gospodarczym. Często
ekonomii finansowej, która wyemancypowała się z proce
stopnia, }e stała się nową bran}ą gospodarki, mimo i} sa
dóbr. Sprawia wra}enie nowotworu powstałego dzięki o
Jednak wraz z krytyką nie idzie w parze pogłębiona refle
naturalny klasycznego modelu gospodarczego, wykorzys
Uwagi zazwyczaj sprowadzają się do krytyki etycznych p

przy bezkrytycznym stosunku do samej natury modelu. P
prawidłowo\ć psychologiczna, charakteryzująca się trakt
z odpowiednio długim sta}em, jako stanu naturalnego. M
długo w \rodowisku człowieka ulegają naturalnej aksjom
na ich kontestowanie, ale nawet na pogłębioną analizę.
Podobne procesy tworzą się w całej gospodarce mocno o
Cały układ zaczyna funkcjonować w sposób autonomiczn
niekoniecznie zawsze korzystnym dla człowieka. To, co n
człowieka, staje się jego pułapką i zaczyna być nieskrępo
oraz często towarzyszących mu patologicznych zjawisk.
Wygenerowane, szkodliwe społecznie zjawiska w procesa
wyzwaniem dla rządów państw. Władze centralne w celu
zmuszone zostają do wdra}ania ró}nych regulacji, a te z
W ten sposób powstaje negatywne sprzę}enie zwrotne, z
Wszelkie kompromisy w tym obszarze zazwyczaj stają si
Między jednym i drugim elementem – wolnym rynkiem i
poniewa} są to procesy ze sobą niekompatybilne. Pierws
chaotycznym, natomiast naturę drugiego cechuje wysoki
jednak to, }e niekompatybilno\ć i nierzadko odmienno\ć
brakiem współpracy, lecz wzajemną kolizją.
Rozwiązania stawiające na systemowe wykorzystanie po
w du}ym stopniu przyczynią się do sukcesywnego niwelo
czasu mogą tę dysharmonię wyeliminować, zastępując te
z pozytywnym dla wszystkich skutkiem.

Potencjał naukowy z racji swojej uniwersalnej natury mo
z uporządkowanymi.
Element naukowy pozwoli uwolnić się od niestabilnego o
funkcjonujących w mocno inercyjnym \rodowisku. Nie c
nad wszystkimi procesami, lecz o elementarną sprawczo\

rozumianym rozwojem, wspartą stabilno\cią, racjonalny
efektywno\ci.

Rozdział 3 – Synteza działalno\ci gospod

3.1 Historyczne etapy tworzenia dobrostanu

Od czasów prehistorycznych człowiek parał się ró}nego
poprawę swojej sytuacji materialnej i ogólnego dobrosta
ró}ne działalno\ci jako główne lub towarzyszące, poczyn
łowieckiego przez rolnictwo, do epoki, w której wraz z r
czasy nowo}ytne z rewolucją przemysłową i powszechną
szeroko pojęta gospodarka i zarządzanie zasobami natura
Ka}da z tych epok odcisnęła swoje piętno na ludzkiej cyw
w większym stopniu. Niektóre działalno\ci zostały zastąp
z nami do dzi\.

Je\li dokonamy analizy czasów dzisiejszych i przyjrzymy
nawykom, sferze mentalnej, stawianym priorytetom maja
itp., zauwa}ymy, }e mentalnie jeste\my mocno związani
Mo}na zatem stwierdzić, }e nadal znajdujemy się pod sil
mniej lub bardziej \wiadomymi tego faktu.

Z jednej strony \wiadomi jeste\my potęgi nauki, ale z dr
do rozwiązań kupieckich, ponieważ głównie przez nie zo
Kolejną wspólną cechą wymienionych działalno\ci jest ic
zastępowane przez te o większym stopniu zło}ono\ci i za
Dochodzimy do wniosku, }e nie stanowią uniwersalnych
naszego intelektu, reprezentującego pewien poziom w ok
cywilizacji.

Tak jak w czasach przełomu między systemem feudalnym
ludziom cię}ko było sobie uzmysłowić, }e mo}e istnieć ja
monarchia z jej hierarchiczną strukturą, tak i dzi\ wpada
aksjomatycznie uznając taki czy inny,

aktualny model za bezalternatywny i będący najlepszym
i rozwoju cywilizacyjnego.
Tymczasem mamy do czynienia z procesem odwrotnym,
funkcje poznawcze. To one są {ródłem dającym początek
społecznym, gospodarczym i politycznym, a co najistotni
Z historycznych przykładów mo}emy zaobserwować do\
procesy poznawcze: edukacyjne, odkrywcze czy związan
kręgami kulturowymi a szybszym rozwojem cywilizacyjn
z końca XV wieku stały się ogromnym impulsem rozwojo
renesansu i rozkwitu wielu dziedzin, w tym nauki, a nast
Bardzo trudno jest wyobrazić sobie zmiany społeczne, fil
naukowe, technologiczne i przede wszystkim mentalne w
renesansu na rozwój Europy. To przede wszystkim dzięk
skutkowemu mogła powstać idea liberalizmu, kapitalizm
Ten związek przyczynowo-skutkowy jest nieporównywal
między kapitalizmem wolnorynkowym a rewolucją przem
O ile naturalny jest związek między kapitalizmem wolno
przemysłową, o tyle bardziej znaczącym i koniecznym w
i ka}dego z osobna była fundamentalna zmiana intelektu
wcze\niej w społeczeństwie europejskim i całym \wiecie
Wolny rynek z czasów XVIII i XIX wieku nie powstał zate
naturalną konsekwencją wcze\niejszych procesów.
Ró}ne formy kapitalizmu powstawały znacznie wcze\nie
a nawet w czasach staro}ytnych. Nie zanotowały jednak
wieku z ró}nych przyczyn, ale przede wszystkim z powo
poziomu technologicznego, który dzięki rozwojowi nauk
pó{niej w postaci rewolucji przemysłowej.
Dlatego głównej przyczyny i {ródła szeroko rozumianego
tworzenie dobrobytu nie nale}y szukać w takim czyn inn
lecz w naturalnych zdolno\ciach twórczych człowieka i s

warunków do ich mo}liwie maksymalnego wykorzystyw
ró}nić się skuteczno\cią uwalniania ludzkiego potencjału
zasady {ródłem postępu pozostają funkcje poznawcze, kt
obdarzyła nas natura.
Kultura kupiecka została tak mocno zakorzeniona w ludz
sobą ustroje gospodarcze w XX wieku – kapitalizm i socja
pozostawały pod silnym jej wpływem, opierając swoje do
refleksji nad eksploatacją zasobów naturalnych, czynnikó
ogólną strategią ich wytwarzania w kontek\cie optymali

państw komunistycznych rolę kupca/handlowca odgrywa
Jako gatunek mamy jednak skłonno\ć do przeceniania st
błędnie okre\lali\my jak stan docelowy, a wręcz doskona
rzeczy jest zapewne brak dostatecznych mo}liwo\ci pozn
własną epokę. Choć patrząc ze statystycznego punktu wi
historycznych, przekonanie o wyjątkowo\ci swojej epoki
elementów w niej występujących jest mało prawdopodob
Oczywi\cie nie zawsze nowe rozwiązania są tymi wła\ci
komunizmu czy faszyzmu najlepiej tego dowodzą. Jedna
do\ć szybko ujawnia swoje oblicze. Faszyzm będący kary
oraz komunizm jako karykatura wspólnoty, solidaryzmu
postulatów socjalistycznych ju} w swoich początkach jaw
podejrzenia i grozę. Ich krwawe totalitaryzmy, brutalnie
wolno\ci, stały się ostatecznym tego potwierdzeniem.

3.2 Kluczowa rola potencjału intelektualnego

Jedyny element, wyró}niający się cechami uniwersalnym
procesach to ludzki intelekt. To wła\nie funkcje poznawc
postępu, których jak dotąd nic innego nie jest w stanie za
algorytm prawa popytu i poda}y. Wnioski z historii nale
powinna być naszym naturalnym wyborem jako \rodkie

zwłaszcza }e dotychczasowe w postaci gospodarki klasyc
generować negatywne zjawiska.
Naturalnie patologiczne mechanizmy gospodarcze mają
dotykające ka}dego z nas: u}ywanie tańszych komponen
samochody kosztem bezpieczeństwa człowieka, planowa
skalę przez większo\ć producentów, zmowy cenowe, czy
przetworzonej }ywno\ci. Te przykłady to tylko kropla w
to skrajne przypadki, lecz reguły stosowane przez podmi
Istnieje wiele przykładów patologicznych zachowań na r
działań człowieka, ale przed którymi sam wolny rynek n
Mo}na wyobrazić sobie sytuację, gdzie kilku potę}nych g
powinni ze sobą konkurować, w rzeczywisto\ci będą bar
lub przynajmniej wzajemnej neutralno\ci.
Dzieje się tak, poniewa} ci gracze to ludzie – istoty \wia
ograniczone własnym behawioryzmem, które dokonują k
do wniosku, }e od pewnego momentu bardziej komforto
swojej pozycji na rynku, a działanie asekuracyjne korzys
stabilno\ci i bezpieczeństwa w przeciwieństwie do ryzyk
z nią niepewno\ci.

Wej\cie nowych graczy na rynek w takiej sytuacji czę\ci
rozwa}aniach ni} praktyce. Czasem podawane są przykła
informatycznej, które jeszcze niedawno były nieliczącym
jednocze\nie, }e domena informatyczna jest relatywnie
przez nielicznych, co tylko potwierdza ogólną tendencję
Wielkie podmioty gospodarcze wykorzystujące swoją po
zagro}eniem dla szeroko pojętej wolno\ci i demokracji.
Mo}na odnosić się krytycznie do tego stanu rzeczy lub sp
immanentna i naturalna cecha rynku, występująca w my
celu nadrzędnego drogą najmniejszego oporu, to wła\nie

i tłumaczyć takie procesy argumentami opłacalno\ci eko
związanych z rynkiem pracy. Jednak zawsze będzie to ty
przy jednoczesnej ignorancji próby zastosowania jakiejk
Zawsze większe zmiany przynoszą skutki uboczne i towa
mo}emy zatrzymać nieuchronnych procesów, na czele z
Nawet byłoby to szkodliwe. Natomiast unikanie rozwiąz
nastąpią, jest tym bardziej nieracjonalne.
Takie zjawiska w szerszej skali powodują, }e gospodarka
kroki do przodu i jeden do tyłu. Rzecz w tym, }eby wszy
przodu.
Je\li dokonamy porównania między modelem, w którym
z większym zaanga}owaniem potencjału naukowego w r
ukierunkowanej na szybką stopę zwrotu, najczę\ciej oka
będzie dla niego długoterminowo korzystniejszy. Istotny
wiarygodno\ć podmiotu. Ceną będzie dłu}szy czas oczek
wynikająca z wykorzystania rozwiązań naukowych przy
ekonomiczne, ale te} cywilizacyjne w porównaniu z mod
Warto\ci płynące z takiego modelu, równie} na szerszą s
nieproporcjonalnie większe dla wszystkich, ni} w modelu
masowo i w wielu domenach jednocze\nie. Czynnik nau
\rodkiem dochodzenia do rozwiązań bardziej zaawansow
oraz ogólnego dobrostanu we wszystkich aspektach nasz
niemal wyłącznie w zysk finansowy.
Model gospodarczy wspierany przez osiągnięcia nauki je
}e w ostatecznym rozrachunku oka}e się korzystniejszy
zamo}nych jednostek, poniewa} podnoszona jako\ć ludz
warto\cią przewy}szy tę, osiąganą metodami klasycznym
in}ynierii finansowej przez wielkich graczy rynkowych.
Nietrudno wyobrazić sobie wiele tego typu przykładów,
nieuleczalną dotąd chorobę, ogólny poziom medycyny, n
}ycia, czy produkcja zdrowej }ywno\ci i ogólny wzrost

jako\ci }ycia z wykorzystaniem modelu wspieranego nau
dla tych osób, ni} zdobyte fortuny finansowe, za które m
mo}liwo\ciach i jako\ci.
Szybka stopa zwrotu i związane z klasycznym modelem l
decyzje biznesowe, mimo i} krótkowzroczne, mogą wyda
w realizacji przedsięwzięć gospodarczych. Du}o więc zal
kompleksowych rozwiązań systemowych, ustawowych re
prawa patentowego – kwestii socjalnych, całych mechan
i pomocowych ze strony sektora publicznego na wszystki
Wskazana jest równie} wielowymiarowa współpraca na p
uwzględniająca jednocze\nie poszanowanie suwerennycl
politycznych.
Potrzebny jest powa}ny udział sektora publicznego w tyc
naukowej, logistycznej, jak i wielu działalno\ci gospodar
łączącym wiele bran}. Potrzeba wreszcie sporo pracy inf
edukacyjnej nad kulturą wykorzystywania potencjału na
socjologicznymi w tym obszarze.
Przy okazji powstawania odpowiedniej bazy naukowej, s
czynników motywacyjnych. Oprócz ró}nych aspektów fi
preferencyjnych kredytów na tego typu działalno\ć, czy
gospodarczych, trzeba tworzyć atrakcyjne warunki do le
karier zawodowych kadry naukowej.
Działalno\ć sektora publicznego, przy współpracy z podm
bardzo istotnym czynnikiem w postaci konkurencyjno\ci
i usług w kontek\cie ich warto\ci cywilizacyjnych, a nie
projekty oparte na dokonaniach naukowych dzięki swoje
kompensować równie} koszty inwestycyjne, związane z w
charakterystycznymi dla procesów będących na początko
w porównaniu z modelem klasycznym.

Przy odpowiedniej organizacji i synergii ró}nych działal
przedsięwzięcia te będą w stanie coraz szybciej pozytyw
z finansowaniem własnego, stałego rozwoju.
W bardzo wielu przypadkach nie tyle konkretna kwota p
znaczenie, ile zastosowana metodologia. Bardzo istotną k
z czynnika twórczego, a nie tylko odtwórczego, którym c
zastępować jako\cią. To w końcu rozum jest największym
nieprzypadkowo nazwanego przez nas samych Homo Sap
obligować ludzko\ć do efektywnego wykorzystywania go
Na takim modelu lepiej skorzysta zarówno jednostka, jak
Przemawia za tym racjonalizm, wynikający z efektywno\
wynikająca z bardziej uporządkowanej natury tego mode

Poni}sza grafika orientacyjnie ukazuje jak na przestrzeni
poznawczym człowieka, obok działalno\ci stricte gospod
rozwój cywilizacji w ostatnim tysiącleciu.
Grafika 4 – Wpływ gospodarki i nauki na rozwój cyw
3.3 Błędy poznawcze w ocenie status quo
Wytwarzanie warto\ci dodanej w procesach gospodarczy
przysłaniając potę}ne mo}liwo\ci człowieka, jakie mo}e
twórczym, którym nie stwarza się wystarczająco dobrych
potencjału. Gospodarka oparta na zmaksymalizowaniu te
rozwiązań systemowych w tym zakresie stworzy zupełnie
Jednym z problemów stojących na drodze dostrze}enia t
percepcja. Czas }ycia człowieka jest na tyle relatywnie kr
cały czas zachodzą. Przynajmniej nie w takim stopniu, na
wiele mechanizmów jako niezmiennych i uniwersalnych,

Zazwyczaj ludzką uwagę przyciągają pojedyncze elemen

Je}eli lokalnie przynoszą korzy\ci, istnieje małe prawdo
głębszej analizy ich natury czy syntezy. Wręcz przeciwni
w przekonaniu, }e nie ma dla nich lepszych alternatyw.
Mo}na porównać tę sytuację do problemu związanego z
Nikt nie zwraca na taki fakt uwagi, zwłaszcza }e w skali,
ona niezauwa}alna. Mimo to zdajemy sobie sprawę z fak
umo}liwiający w ogóle naszą egzystencję. Ludzka percep
prostymi i minimalnym kątem nachylenia między nimi, l
zainteresowania.
Taki stan rzeczy będzie wytwarzać w nas fałszywe poczu
zało}eń z praktyką. Jednak tylko do czasu, a} w końcu k
zaczną mocno dawać znać o sobie. Analogiczna sytuacja
i złudzeń, związanych z klasycznymi procesami gospoda
sobie istotnych niezgodno\ci mo}e być do\ć długim proc
Tymczasem procesy dotyczące mo}liwo\ci \wiata nauki,
ale postępują w sposób wykładniczy, zwiększając swoją
Zdecydowana większo\ć negatywnych procesów, jakie p
nieuchronna kolej rzeczy i wbrew powszechnej opinii ok
gospodarki tak naprawdę nigdy nie było osiąganie ogóln
lecz zysk finansowy konkretnego podmiotu, najlepiej z s
ogólnego dobrobytu siłą rzeczy był i nadal jest jedynie c
Choć w takich przypadkach du}y procent populacji wcią
inaczej, a przez siłę nawyku i sugestii przechodzić przez
w końcu wcze\niej lub pó{niej musi dotrzeć do ludzkiej
droga między zamierzeniem (postawionym celem) a osią
jako\ci, jest tym efektywniejsza i krótsza, im mniej znajd
po\rednich.
Ta uniwersalna zasada obowiązuje równie} we wszystki
m.in. całego procesu powstawania dóbr materialnych/pr
gospodarczym ten po\redni element jest obarczony celem
który mo}e, ale nie musi być \ci\le skorelowany z optym

być nawet z nim sprzeczny.
Najlepiej, gdy elementów po\rednich nie ma w ogóle, co

Grafika 5 – Proces z elementem po\rednim i bez elem
Im coraz większymi narzędziami – podmiotami gospodar
mechanizmy zaradcze naturalnie przypisane wolnemu ry
ograniczone. Dlatego przed wiekami, a nawet jeszcze par
dostrzegać ró}nych zagro}eń. Mimo }e mechanizm woln
w permanentnie zmieniającym się \rodowisku ludzkim, l
coraz większą przewagę nad tym mechanizmem.
Meritum zagadnienia nie le}y więc w wolnym rynku jako
wiadomo\ci, }e mechanizm ten w coraz mniejszym stopn
w otaczającej go rzeczywisto\ci. Podobnie jak w przypad
problem nie le}y w niepoprawno\ci działania tego narzę
i efektywno\ci.
Z drugiej strony, interwencjonizm zdobył złą sławę, podo
innym, jak intencjonalnym działaniem człowieka, które w
zjawiskiem zarówno pozytywnym, jak i negatywnym lub
w oderwaniu od innych ludzkich działań nie stanowi kon

3.4 Wnioski i cele do realizacji
Jako istoty \wiadome w poczuciu odpowiedzialno\ci za
jeste\my skazani w du}ej mierze, a nawet w większo\ci
intencjonalne, które potrzebują wypracowania szeregu z
funkcjonujących procesów, postępowań i zachowań, tak}
Nie tylko tych, których bezpo\rednim {ródłem jest nasz
naukowe i technologiczne, jak np. sztuczna inteligencja.
rozwiązań o charakterze interdyscyplinarnym, nie tylko
całych grup podmiotów gospodarczych, uzupełniających

ze sobą pod auspicjami jednego zarządu.
Ze względu na charakter takiego modelu, nie mo}na mó
miałby się on opierać. To z pewno\cią nie będzie konkre
w przypadku prawa stanowionego, wypracowany cały zb
socjologicznych czy motywacyjnych, wykorzystujących t
poddawanych korektom, uwzględniających zmienny w c
Schematy motywacji negatywnej są do\ć nieefektywne. I
i niehumanitarne przykłady z historii staro}ytnej i nowo
niewolnicze. Mniej efektywne są równie} schematy opar
odtwórczej, od aktywno\ci twórczej, poniewa} w przypa
z czynnikiem antropologicznym, charakterystycznym dla
poznawczymi, dzięki którym zawdzięczamy w ogóle nas
Człowiek na tym polu wykazuje szczególną i naturalną a
czynników motywacyjnych. Wzmocnienie dodatkowymi
odpowiednich warunków dla wykorzystania tych aktywn
intelektualnie wybitnych, ale tak}e przeciętnych, tym ba
na polu naukowym, a tym samym do powstawania nowy
Wiele koncepcji, które wcze\niej ludzko\ć odrzucała jak
uprzedzeń kulturowych czy przyzwyczajeń, po pewnym
Często z przymusu, a nie z dobrej woli. W taki sposób od
powszechnej edukacji, w tym edukacji kobiet czy w koń
opartego na demokracji. W konsekwencji okazywały się
Nie inaczej jest dzi\, gdy coraz czę\ciej jeste\my skazani
zostawiając spraw własnemu biegowi, choćby w kontek\
Zasoby naturalne, które posiadamy, nie są elementem m
parametrach, lecz ich ilo\ć okre\lona jest konkretnymi li
Ich wyczerpywanie się wcze\niej lub pó{niej zmusi nas
intencjonalnych działań, zanim podmioty gospodarcze z
zasobów, tańszych w pozyskiwaniu, lecz niekoniecznie k
długoterminowo z punktu widzenia konsumenta, czy o n
naturalne i samego człowieka.

Gospodarka i \ci\le związana z nią jako\ć i styl }ycia ma
jednostkę, ale na całe społeczeństwo. Konsekwencje takie
wpływ na niezliczoną ilo\ć zjawisk społecznych. Jedną z
struktury demograficznej. Mechanizmy rynkowe często w
na wiele tych aspektów, jednak rozwiązywanie problemó
pozostawiane są interwencyjnym działaniom władz.
Nagminnie dochodzi do trywializowania i spłycania tych
problemy na kolejne pokolenia. Problemy społeczne indu
gospodarczą, co powoduje domknięcie cyklu konsekwenc
charakterem klasycznych procesów rynkowych.
Im więcej mamy do czynienia z mechanizmami gospodar
klasyczny model gospodarczy, tym bardziej nie sposób je
realne koszty.
Dochodzi zatem do dziwnego paradoksu. W \wiecie zdom
ekonomicznymi na ka}dym kroku nie uwzględnia się kal
posługiwanie się takim kryterium ekonomicznym. Często
mo}liwo\ci, co tylko potwierdza brak uzasadnienia dla p
rzeczy alternatywy, choć tak naprawdę wszyscy coraz ba
ograniczenia i malejącą efektywno\ć klasycznego modelu
Takie przekonanie jak w większo\ci przypadków wynika
przywiązania do status quo. To jeden z klasycznych przy
i nawyku nad racjonalizmem.
Problemów tego typu w zglobalizowanym \wiecie przyby
same procesy wolnorynkowe nie są w stanie obsłu}yć na
mo}liwo\ci drastycznie się kurczy. Do tego wszystkiego
politykę gospodarczą ró}nych krajów oraz niepokojące z
próbami realizacji wielkich projektów państw autorytarn
ale równie} naukowej, które w }adnym stopniu nie liczą
finansowymi.

W efekcie decyzyjno\ć człowieka z elementem nauki będ
procesy wolnorynkowe jako spontaniczne i stać się mode
rzeczywisto\ci będzie te} miejsce dla wolnego rynku jak
funkcjonującego w synergii z przyszłym głównym model
}e rola nauki stanie się dominująca w najbardziej kluczo
gospodarki, łącznie z głównymi obszarami }ycia społeczn
Musimy sobie uzmysłowić, }e wiele problemów, które sa
intelektualnego i \wiadomego działania jest tak wysoce z
wystarczy prosty algorytm np. wolnorynkowy, ale koniec
działanie, reprezentujące ten sam poziom zło}ono\ci, któ
wyzwaniom.

Im wcze\niej zainicjujemy te niezbędne procesy, tym szy
w postaci efektywniejszego rozwoju materialnego i niem
korzy\cią dla całej ludzko\ci.

Sylwester Fiet

Marzec 2023 r.

Wykaz grafik

Grafika 1 – Trzy poziomy/etapy gospodarki.....
Grafika 2 – Porównanie dwóch modeli inwestycyjnych ...
Grafika 3 – Porównanie dwóch układów .....
Grafika 4 – Wpływ gospodarki i nauki na rozwój cywiliza
Grafika 5 – Proces z elementem po\rednim i bez element

Aneks do Manifestu Gospodarki Zoptyma

Wpisy pochodzące z serwisów społeczno\ciowych: Faceb
Naturalna asymetryczno\ć działań człowieka, stojąca w s

za\o}eń ekonomicznych, w tym wolnego rynku, wymusza
pewnymi procesami ekonomicznymi w sposób skoordyno
inercyjno\ci cechującej klasyczną ekonomię.
Sylwester Fiet
* * *
Producenci celowo postarzają swoje produkty. Opisana p
przykładem. Po modyfikacji byłaby \wietnym produktem
Ponad 100 lat temu wyprodukowano }arówkę, która \wi
(w 2024 roku) w siedzibie stra}y po}arnej w Livermore (
Chcieliby\cie mieć tak dobre produkty? Niestety, dzi\ jes
pieniędzy na niezawodnym produkcie, co na nietrwałym
Mimo to mit wolnego rynku ma się dobrze. Dlaczego? Po
jawnie absurdalne, je\li będzie utrzymywać się dostatecz
społecznej jako co\ sprawdzonego i naturalnego.
Tak było te} z komunizmem, a jeszcze wcze\niej feudaliz
Czas to zmienić!
Sylwester Fiet
* * *
Permanentny wzrost gospodarczy w du}ej mierze wymus
wytwarzanych produktów. Nietrwało\ć dóbr materialnyc
producentów, którzy w pogoni za krótkoterminowym zys
Nie jest to zarzut formułowany pod adresem producentó
poziomie systemowym.

To klasyczny przykład przerostu formy nad tre\cią, gdzie
ich jak najlepsze i najdłu}sze u}ytkowanie. Taki stan rze
naturalnych oraz negatywnie wpływa na \rodowisko i zd
koszty, które są odkładane w czasie, a tak}e sprzyja prefe
odpowiedzialno\ci i długofalowych korzy\ci.
Powy}szy przykład dowodzi, }e nieracjonalnie ustalone z

(po\rednia) między pierwotnym zamierzeniem a osiągan
niepo}ądanych efektów końcowych.
Ignorowanie tej sytuacji czę\ciowo wynika z ludzkiej nat
związków przyczynowo-skutkowych, a jednocze\nie ma
zło}onej, abstrakcyjnej formie.
Nadszedł ju} czas, aby w dobie gwałtownego rozwoju te
zysków ustąpiła wreszcie miejsca racjonalnej strategii op
Sylwester Fiet
* * *
Wzrost gospodarczy w du}ym stopniu wymuszany jest br
produktów. Przyczynia się tak}e do marnotrawstwa zaso
Człowiek, w odró}nieniu od innych gatunków, jest z natu
Podejmuje inicjatywy, które w większo\ci przypadków o
kluczowy warunek ciągłego rozwoju. Jako istota rozumn
wpływu instynktów, jest skazany na nieustanną aktywno
Mimo popełnianych błędów w rozwoju cywilizacji, człow
mo}e i powinien przede wszystkim polegać na rzeczywis
zamiast na spontanicznych mechanizmach. Rzeczywisto\
w pewnym momencie, jest zmuszony porzucić takie rozw
wypracował. Dotyczy to wszystkich dziedzin }ycia, a obs
przypadku wyjątku.
Czas na zmiany i zastosowanie strategii opartej na poten
Sylwester Fiet

MANIFEST GOSPODARKI

ZOPTYMALIZO

Gospodarka Zoptymalizowana

https://gospodarkazoptymalizowana.blogspot.com
Autor: Sylwester Fiet
Płock, Polska 2023
Kontakt: sylwester1975pl@gmail.com

Licencja
Niniejsza praca jest udostępniona na licencji
Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzyn
Mo}na dowolnie kopiować, rozpowszechniać i mo
pod warunkiem podania odpowiedniego autorstwa
Szczegóły licencji: https://creativecommons.org/li